

BESTSELLER, KTERÝ ZMĚNIL ŽIVOT STATISÍCŮM ČTENÁŘŮ

ALEXANDRA REINWARTH

Máš *nárok* na život

Žij, jako by ti
zbýval jen rok

KAZDA

ALEXANDRA REINWARTH

Máš
*ná***rok**
na život

Žij, jako by ti
zbýval jen rok

KAZDA

TIRÁŽ

Elektronické vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.
Datum poslední aktualizace: březen 2026
ISBN: 978-80-7670-298-1
Vytvoření elektronické verze: [Sandstudios](#), 2026

Papírové vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o., v roce 2026
Nové sady 988/2
602 00 Brno
www.knihykazda.cz
info@knihykazda.cz
tel.: +420 725 565 486

Původní název: Das Leben ist zu kurz für später: Stell dir vor, du hast nur noch ein Jahr – ein Selbstversuch, der dein Leben verbessern wird

First published as „Das Leben ist zu kurz für später“ by Alexandra Reinwarth.

© 2018 by mvg Verlag, ein Imprint der Muenchner Verlagsgruppe GmbH, Munich, Germany.
www.riva-verlag.de. All rights reserved.

© českého vydání Nakladatelství KAZDA, s.r.o., 2026
1. vydání

Autor: Alexandra Reinwarth

Překlad: Martin Richter

Redakce: Štěpánka Syrová

Jazyková úprava: Zuzana Klimšová

Obálka: Pavel Ševčík

Sazba: ARTEDIT, s.r.o., Praha

Tisk a vazba: Tiskárny Havlíčkův Brod a.s., Česká republika

ISBN: 978-80-7670-241-7

Všechna práva vyhrazena, zejména právo na rozmnožování a šíření, stejně jako na překlad. Žádná část tohoto díla nesmí být v jakékoli formě (prostřednictvím fotokopie, mikrofilmu nebo jiným způsobem) bez písemného souhlasu nakladatele reprodukována, ukládána, zpracovávána, rozmnožována nebo šířena s využitím elektronických systémů.

Toto dílo ani žádná jeho část nesmí být použito k vývoji, trénování nebo provozování systémů umělé inteligence bez výslovného písemného souhlasu držitele práv.

Knihu lze zakoupit v knihkupectvích nebo výhodně přímo u nakladatele na www.knihykazda.cz.

Knih je ve výhradní distribuci EUROMEDIA GROUP, a.s.

*Pro Danielu, Lottu a Saskii,
pro L., pro Evu, pro Nika a Hannese, pro Oliho,
Petru, Koppi a Tasso, pro Ramóna,
Sabine, Lucy a Nadju.*

Všichni máme dva životy.
Ten druhý začíná v okamžiku,
kdy si uvědomíte,
že máte jen jeden.

ÚVOD

Ráno, den po své smrti, se probudím a jsem šťastná.

Z kuchyně slyším L. a dítě, jak tam šramotí, a vzduchem se line vůně kávy. Není to nijak výjimečný den, jen obyčejný pátek. Venku je šedo, mrholí a zaslechnu, jak si dítě stěžuje: „Ale já CHCI nutellu!“

Normálně bych si v tuhle chvíli znovu přetáhla peřinu přes hlavu, trochu otrávená tím fňukáním a rozladěná z neúnosného počasí.

Ale dnes není nic jako obvykle, protože včera byl den mého úmrtí. A přesto jsem se dnes naštěstí znovu probudila. Mám ještě jeden den. A pak další a další – a ještě nějakou dobu to tak půjde, jestli všechno dobře dopadne. Uvidím, jak dítě vyroste. Znovu zažiju jaro, budu moct obejmout své blízké, a když budu chtít, můžu si pořád ještě pořídit sto psů, otevřít květinářství, odjet do Mexika a naučit se péct ty lahodné malé koláčky. Nebo znakový jazyk.

To všechno můžu, protože mám obrovské štěstí – jsem pořád tady. Mimochodem, vy to štěstí máte také. Jak se to stalo, že ležím v posteli v tak nezajímavý deštivý pátek a cítím se přitom neuvěřitelně šťastná, vám chci právě povědět. Souvisí to s jedním myšlenkovým experimentem, který začal asi před rokem.

JAK TO VŠECHNO ZAČALO

Jsou týdny, které by člověk nejraději zahodil. Dítě se každé ráno loudá, v práci nestíhám, muž zapomněl zaplatit pokuty a teď přišla další – a do toho se pokazí tiskárna. Už druhá v tomhle roce. Aha, počítač samozřejmě také spadl a poslední záloha je, jak jinak, z roku pět set před naším letopočtem.

Takové týdny prostě jsou. A podle mého názoru jich je až moc.

„Konečně pátek!“ říkám často a v duchu rozhazuju konfety, když víkend začne. Týden je za námi, můžeme si pogratulovat, udělat si fajfku a s podobně naladěnými kolegyněmi a kolegy si v pátek odpoledne s chutí naleju prosecco. Ať je požehnán ten, kdo tenhle zvyk zavedl do německých kanceláří.

Je to, jako bychom si všichni navzájem blahopřáli, že jsme ten týden přežili. Další pracovní týden za námi – teď máme konečně dva dny, kdy můžeme dělat, co chceme (ti mladší kolegové), nebo dohnat všechno, co se během týdne nahromadilo (ti s rodinou).

V pondělí ráno se pak znovu sejdem – poté, co jsme se pod sprchou samým zíváním málem utopili – a těšíme se na konec pracovní doby, na další víkend, na další dovolenou, a ti zoufalejší dokonce už i na důchod.

Každodennost dokáže člověka úplně otupit. Pak se někde objeví moudrý citát typu: „Pamatuješ, jak jsme se těšili, až budeme dospělí, abychom mohli dělat všechny ty vzrušující věci? Tak jak to vypadá?“ A člověk se neubrání přemýšlení, kam se poděly ty velké sny a vášnivé cíle, jak se vůbec mohl nechat vtáhnout do téhle šedi, obyčejnosti a naprosté průměrnosti. Přitom si kdysi do památníku s naprostou vážností napsal *carpe diem*. Stojí to tam dodnes, ale jen „na papíře“, protože o tom, že by podle toho někdo žil, nemůže být ani řeč.

Člověk by měl být vlastně rád, když ten svůj improvizovaný život nějak zvládá a dokáže se těšit z maličkostí – z neděle strávené v posteli, úsměvu, dobrého jídla nebo obrázku, který mu dítě samo nakreslilo.

Ale pak najednou v rádiu začne hrát: „*Ich war noch niemals in New York, ich war noch niemals auf Hawaii, ging nie durch San Francisco in zerriss'nen Jeans...*“ (Ještě nikdy jsem nebyl v New Yorku, ještě nikdy jsem nebyl na Havaji, nebloumal jsem po San Franciscu v rozedraných džínách...) Zatímco si tak pohvizduju k melodii písně, dojde mi, že já také ne. Maximálně jsem byla jednou na Krétě. A to nejdobrodružnější na celé cestě bylo, že jsme si hotel nerezervovali dopředu, ale hledali ho až na místě.

Takzvaný tep života se proměnil v monotónní šum, který mě ukolébává ke klidnému spánku.

Za tenhle obyčejný, průměrný a na jistotách postavený život si samozřejmě můžu sama. To já jsem udělala všechna ta rozhodnutí – a řada z nich byla opravdu skvělá. Třeba muž (tedy alespoň většinou) a dítě. To se počítá, protože pro spoustu lidí je výběr partnera takovým rozhodnutím, které by nejraději vzali zpět, ale bojí se, jaké by to bylo, kdyby ho neměli.

Co se týče rozhodnutí v práci – no, tam mě příliš často vedl strach. Raději nic neriskovat, udržet si jistoty a nepřijímat výzvy, u kterých by člověk mohl selhat. Ani jinak nedělám příliš často to, co opravdu chci, ale spíš to, k čemu mám „dobré důvody“. Někdy je vůbec těžké zjistit, co vlastně chci.

Když tohle všechno vykládám kamarádce Janě u caffè latte v kavárně Einstein a rozebírám, jak by člověk měl odložit všechno nedůležité a soustředit se na to opravdu podstatné, mávne nad mými slovy rukou, jako by je smetla ze stolu. „Ty máš teda problémy,“ pronese a zavrtí hlavou. „Včera jsem potkala Nadju.“ Pak se zadívá do země a zhluboka se nadechne. Nadja bývala kdysi Janinou vedoucí během studia a za ta léta se z nich staly blízké přítelkyně. „Říkala jsem ti, že jí vyšetřovali nějaké místo na prsu?“ A dřív než se na mě Jana podívá se slzami v očích, vím, co přijde. „Ne,“ zavrtím hlavou a vezmu ji za ruce. „Jo,“ vzlykne Jana a podíváme se na sebe. Nadje se vrátila rakovina prsu. Už ji jednou překonala – ale teď, po letech, je zpátky.

Večer k sobě přitisknu trochu překvapeného muže a dítě, které se brání („Héj!“), zvlášť pevně a dlouze. Jsme všichni tři zdraví a jsme spolu – to je to, na čem opravdu záleží. Všechno ostatní je druhořadé. „Jsem tak ráda, že vás mám,“ šeptám jim do uší a znovu oba pevně obejmou („Hééé!“). „Miluju vás,“ dodám. Říkám to totiž až příliš zřídka.

Samozřejmě víme, že jednoho dne si pro nás přijde smrt, nejsme přece hloupí.

Jenže v každodenním životě se tohle vědomí ukládá někde úplně vzadu v mozku, kam na něj sice v případě potřeby dosáhneme, ale zároveň o něj neklopýtáme na každém kroku. A tak se dál chováme, jako bychom byli nesmrtelní. Až do chvíle, kdy onemocní přítelkyně nebo se stane nehoda kolegovi – a najednou je všechno znovu krystalicky zřejmé: nejsme nesmrtelní.

Když ten večer vyprávím L. o Nadjině diagnóze, vzpomeneme si na jeden společný večer u Jany, kdy si Nadja stěžovala, že kvůli práci skoro nevidí své děti a že s tím stejně nemůže nic udělat, protože plat jejího partnera nestačí na hypotéku. „Kéž by bývala trávila víc času s dětmi,“ vyklouzne mi, ne proto, že bych chtěla být chytrá, ale protože je mi to tak líto.

„A co ta hypotéka na dům?“ zeptá se L. „Kašli na dům,“ odpovím. Vzpomenu si také na cestu kolem světa, kterou nikdy nepodnikla, protože jí v práci nedali neplacené volno, a kterou plánovala už v době, kdy ještě studovala.

A jak vždycky chtěla mít psa, jak snila o tom, že si někde na jihu otevře malý hotýlek, a jak si v hloubi duše přála, aby se jí přítel a otec jejich dětí zeptal, jestli si ho vezme.

„Proč mu to nikdy neřekla?“ diví se L. Na to nedokážu přesně odpovědět.

„Asi prostě chtěla být požádána. Je to tak nějak romantičtější než to sama navrhnout.“ Na chvíli mezi námi zavládne zvláštní ticho, během kterého L. určitě přemýšlí, jestli si náhodou něco podobného nepřejí i já. Oba trochu rozpačitě bloudíme očima po stole.

„Ty sis taky kdysi chtěla otevřít malý hotýlek někde na jihu, pamatuješ?“ odvede L. našťastí řeč jinam a já se musím usmát, protože ano, to jsem opravdu chtěla. „A chceš to pořád?“ zeptá se.

„Nedovedu si představit nic krásnějšího,“ vyhrknu. Pokud by se někdo ptal, proč už dávno nesedím na skládací židličce před vlastním penzionem na slunci a nepopíjím campari orange, odpověď je prostá: mám práci, mám L. a dítě – a už jen při pomýšlení na to, co by takový krok obnášel, mi spolehlivě naskočí pot na čele. Myšlenku rychle zaženu a zeptám se L.: „Co bys dělal ty, kdybys věděl, že ti nezbyvá moc času?“ Protože v obrácení situací jsem fakt dobrá. „No, rozhodně bych se nerozčiloval kvůli pár pokutám,“ pokusí se L. vykrotit.

Ale pak zvážníme. Protože se ukáže, že samotná představa, že jednoho dne zemřeme – a to se stane naprosto jistě – dokáže úžasně pomoci nasvítit věci ze správné perspektivy.

Jakmile ten okamžik neposouváme kamsi do vzdálené, neurčité budoucnosti, ale máme ho přímo před očima, začne být naprosto zřejmé, co opravdu stojí za to, abychom tomu věnovali svůj čas a energii.

Stručně řečeno, kdybych věděla, že mi zbývá jen pár měsíců života, rozhodovala bych se stejně? Rozčilovala bych se kvůli stejným věcem? Děkala bych to, co dělám dnes? S kým bych trávila svůj čas? A jak? Co bych nutně ještě chtěla udělat – a co bych považovala za bezvýznamné a nechala ležet stranou? Byla bych nakonec šťastná, že jsem měla doma vždycky uklizeno a splnila jsem všechny termíny? Proč si nepokládáme častěji tuhle otázku: *Co je doopravdy důležité?*

Neuvěřitelné, jak rychle to člověk zase ztratí ze zřetele a jak pořád spěchá týden za týdnem, jen aby si nakonec přál mít ještě pár týdnů navíc.

Jak absurdní to vlastně je, mi došlo ve chvíli, kdy máma někdy v listopadu řekla: „Když je takové mizerné počasí, jsem ráda, že ten den rychle uteče.“ Musíte ovšem vědět, že v jejím bydlišti bývá *mizerné počasí* dost často. Bydlí totiž v Řezně. To je sice opravdu krásné město, ale leží v údolní kotlině spolu s velkým množstvím vody v podobě několika řek – a tahle kombinace vytváří už od podzimu hustou mlhu, která se až do května vůbec nerozplyne.

Máma tedy opravdu často sedí na pohovce a čeká, až den skončí – navíc je kvůli zdravotním potížím dost omezená v pohybu.

To je přece šílené – zvlášť když si člověk uvědomí, kolik dní má vlastně k dispozici.

Nakreslím vám to:

1

Tohle – pokud jste se už začali ptát – představuje všechny roky, které má člověk k dispozici, když se dožije devadesáti. V průměru mají muži k dispozici 78 let, ženy 84.

Až si teď vyškrtnete všechna ta léta, která už máte „za sebou“, tak políčka, jež zůstávají prázdná, jsou ta, co vám ještě zbývají. A pak budete mrtví. Když se člověk dostane k těm